

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezapre reklamacije so poštine proste.

Slovenskemu ljudstvu.

Najprej želimo vsem somišljenikom veselje vekonočne praznike!

Stojimo pred volitvami v deželnem zboru. Dne 7. maja voli splošna skupina, dne 17. skupina kmečkih občin, dne 24. maja skupina mest in trgov.

Splošna skupina.

V splošni skupini volijo vsi oni posestniki, ki ne plačujejo 10 kron direktarnih davkov, nadalje prežitkarji, delavci, viničarji in hlapci. Volitev bo dne 7. maja. V tej skupini bodo odločili boj med prisosti naše Slovenske kmečke zveze in pristaši fabriške ali socialdemokratske stranke. Zato pa upamo, da bo vsakdo, ki želi majhnemu kmečkemu posestniku in kmečkim delavcem dobro, volil in delal za kandidate Kmečke zveze, ne pa za socialdemokrate. Kmečkemu delavcu se bodo godilo dobro, če se bo kmetu godilo dobro, fabriškemu delavcu gre dobro, če gre fabrika dobro. Kakor se fabriški delavec ne loči od fabrikanta, tako bi bilo slabo, če bi se kmečki delavec ločil od kmeta.

Tudi nemčurji in liberalci bodo postavili svoje kandidate, toda samo, da nekoliko zgage naredijo. Upanja do zmage nimajo nobenega. Volilci jih torej naj prezirajo.

Volitev bo dne 7. maja. Že danes se je treba odločiti, da si bo isti dan vsakdo pustil prost in sel volit ali, če voli v drugi skupini, agitirat za kandidata Slovenske kmečke zveze.

Volijo pa sodni okraji: Maribor, Sv. Lenart, Gor. Radgona, Ljutomer: 2 poslanca. Ptuj, Ormož: 2 poslanca. Konjice, Slov. Bistrica: 1 poslanca. Marenberg, Slov. Gračec, Sočtanj: 1 poslanca. Celje, Laško, Vrancska, Gornjigrad: 2 poslanca.

ievem shodu v Ormožu so istotako liberalni učitelji bili boljše zastopani nego kmetje.

Volilcem v skupini kmečkih občin se bo torej odločiti: Ce hočejo novih stroškov in davkov, naj volijo z liberalnima strankama. Ce pa hočejo, da se zastopajo kmečke koristi na celi črti, potem naj volijo kandidate Slov. kmečke zvezze!

Volijo pa sodni okraji:

1. Maribor, Sv. Lenart, Gor. Radgona, Ljutomer: 2 poslanca.
2. Ptuj, Ormož: 2 poslanca.
3. Konjice, Slov. Bistrica: 1 poslanca.
4. Marenberg, Slov. Gračec, Sočtanj: 1 poslanca.
5. Celje, Laško, Vrancska, Gornjigrad: 2 poslanca.

6. Šmarje, Rogatec: 1 poslanca.

7. Kozje, Sevnica, Brežice: 1 poslanca.

Prosimo somišljenike, da pregledajo pazno že danes volilne imenike tudi za to skupino! Kdor volilnih imenikov ne pregleda, ne more imeti prave slike o razvoju volilnega boja.

Skupina trgov.

Slovenski trgi: Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Žalec, Sv. Jurij ob južni železnici, Središče, Vrancska, Braslovče, Kozje, Šmarje pri Jelšah, Veržej, Rajhenburg, Studenci: volijo enega poslanca.

Naše prebivalstvo po trgih živi v tesni gospodarski in narodni zvezi s kmečkim po deželi. Zato smo prepričani, da se tudi politično ne bodo trgi odstranili od smeri, v kateri se giblje naša kmečka politika. Obrtniki, trgovci v trgu in kmet na deželi tudi v politiki ne smejo ločeno nastopati.

Kakor izvemo, je tudi v tem volilnem okraju položaj zelo ugoden za našo stranko.

Slov. kmečka zveza hoče ravno s kandidaturo v tej skupini pokazati, da ni stranka kmetov, ampak vsega kmečkega prebivalstva in vseh stanov, ki živijo v tesni zvezi s kmečkim ljudstvom.

Volitev iz te skupine se vršijo dne 24. maja. Preglejte vplilne imenike! Veljajo isti pogoji, kot v skupini kmečkih občin.

Pogum!

Cetudi volilni boj ne bo lahek, vendar navdaja nas prepričanje, da zmagamo, ako bodo vsi naši somišljeniki storili svojo dolžnost. To prepričanje nam rodi pogum za bližajoči se volilni boj. Korajno naprej do zmage!

PODLISTEK.

Anica.

Črtica iz mesta.

Kakor senca je šla po ulici, kakor mrtvaška senca. Srečal sem jo in se je vstrašil. Tako ble obraz, posinele ustnice, globoke oči, hoja težka, negotova in vendar je imela komaj osemnajst let.

Prišla je iz dežele v mesto priti se sivat. Videl sem je takrat. Življena poln obraz, ustnice rdeče. Šla je z materjo po ulici, se radovedno ozirala v begate izložbe. Postajali so mladiči in gledali za njo, kmetskim dekletom, gledali njen lep rožnatni obraz. — Postajali so . . . Gospodična na promenadi so se ozirole pa strani na njo, bile so vse v šumecih krilih z barvanimi lici. Postrani so se ozirale v njo, ko je šla z materjo, in ji zavidale njeno sveže, od narave same barvano lice, njeno lepo hojo, krasen stas. Ni poznala umetnosti stati pred zrcalom in se uriti v hoji, koketnih pogledov, in vendar bi se lahko kosala z njimi.

Vdinjali so jo pri mojsternji v ozki, smradljivi ulici. Noč in dan so ropotali stroji, delalo se je vseliko, spalo malo, sprehajalo nič. Mati si je zgovorila, da mora hčerka iti tu in tam na zrak, jo prosila naj dovoli dekletu, da bo šla spati o pravem času. — Gospa ji je obljudila vse in še več. Spolnila pa ni najmanjšo.

Anico sem videl večkrat, vsakokrat slabajo, in sedaj je še le senca prejšnje Anice.

In ko je prišla mati obiskovat svojo hčerko, je sicer videla ble obraz, zmučeno hojo. A gospa jo je znala potolažiti, da je to pri vsaki mladi deklici, ki

pride iz dežele v mesto. Vsaka se mora prej privaditi na mestni zrak. Hčere ni vprašala, menda bi ji niti ne verjela. In ona je trpela vdano, tiko . . .

Ce sem šel po ulici mimo hiše, kjer je šivala, bodisi ob kateri koli uri, videl sem skozi okno sključeno, bledo postavo. Stroj je dredral, prozorni, beli prsti so uravnavaли blago. Ako je pogledala za hip od stroja skozi okno, ali postal nekaj od dela, da si oddahne in zravna boleči hrbet, ji je že rekla gospa:

„Hitite Anica, da bome prej gotove.“

In hitreje je zadral stroj. Ko je bilo gotovo to, prišlo je drugo in tako naprej brez prestanka, brez odmora.

Gospa je bila omožena, to je, imela je moža, ki se je potepal po ulicah in beznicah z drugimi ženskami, pil in kvartal. Pa kdo se briga v mestu za take malenkosti, ki so nekaj vsakdanjega, domačega, posebno iz zakotnih ulic. V tistem poslopu je bila tudi pekarija. Kadilo se je včasi, smrdeč dim je silil v šivalnico in moril pljuča. Pomagači, ki niso inteli posla, so hodili delat kratek čas siviljam in se shajali z dvomljivimi osebami. Tudi natakarice brez službe so kaj rade obiskovale gospo. To je bilo veselje, ko se je zvečer zbrala taka družba. Pilo se je in smejal . . .

Anica pa je delala in šivala, da so jo boleli prsti, poslušala njih razbrzdani smeh in šale. Ce je pogledala k mizi, kjer je sedela gospa in pil, ce je zastal za hip stroj, ali roke trudno omahnile v načrte, se je ozrla na njo in pogledala:

„Anica delajte, da boste gotove.“

In zaropatal je stroj, naglo, mehanično je vrvnala zmučena roka šivanje. V globokih, vdrtih očeh pa je postal moč.

Volilno gibanje.

Shod v Ptiju. Slovenska kmečka zveza je imela zadnjo nedeljo, dne 4. aprila zaupen shod v Ptiju, da postavi kandidata za okraj Ptuj—Ormož. Shod je bil zelo dobro obiskan in se je vršil v najlepšem redu. G. M. Brenčič je predlagal, naj se sprejemajo kot kandidati: Anton Meško, župan v Lahoncih in Josip Ozmeč, župnik v Št. Lovrencu na Drav. polju. Ko je še devoril mladenič, Ver, sta bila kandidata soglasno in med navdušenjem sprejeta. Izrazila se je tudi želja, da bi dr. Korošec kandidiral v splošni skupini, h kateri spada Ptuj—Ormož. Živelia kandidata Slov. kmečke zveze: Anton Meško, župan v Lahoncih in Josip Ozmeč, župnik v Št. Lovrencu na Drav. polju.

Shod Plojevcev. Dočim je Slov. kmečka zveza zborovala v Ptiju, naredila je Plojeva stranka tih, zaupen shod v Ormožu, ki je bil nad vse klavern. Kmetov je bilo malo, le liberalno učiteljstvo, ki pričakuje zopetno zvišanje svojih plač, je bilo dobro zastopano. Ploj je govoril za nove davke na vino, pivo, žganje itd. Rekel je, da nima nič proti liberalcem, vendar zvezo z liberalci je tajil. Istočasno pa so jo liberalci v Celju v dejstvu odkrito priznali. — Dr. Rosina je bil dobro razpoložen in je zabavljal ne čez voditelje liberalne stranke, ampak čez Roškarja in dr. Korošca. V svoji šaljivosti je kmečkim poslancem celo očital, da gledajo le na svoj žep. Pri teh besedah pa so si navzoči zakrili svoje temne obrale in misliči na čase, ko je bil dr. Rosina avokat v bližnjem Ljutomeru. Morda bi res bilo dobro, da izpraznijo dr. Rosina in kmečki poslanci svoje žepne, naj se ljudstvo samo prepriča, kateri so bolj polni. Nazadnje pravi, da spoštuje duhovnike, a v politiko se naj ne mešajo. Tako je kvasil semintje in maršikateremu se je zdelo, da je vse to že mnogokrat slišal po gostilnah in čital po liberalnih časnikih. Kar je uskok Žemlič govoril, ni vredno, da se omenja. Vse ga je gledalo nezadupno, mislec si, nemara uskoči čez nekaj časa tudi iz naših vrst.

Shod liberalcev v Celju se je vršil tudi zadnjo nedeljo. Večina navzočih: liberalno učiteljstvo, Tajne želje: zvišanje plač. Večino kmetov so nagnali ven. Pri skupini trgov je zaklical dr. Kukovec: Za kmete se naj briga Kmečka zveza, med nas inteligenco se naj ne mešajo. Tako je kvasil semintje in maršikateremu se je zdelo, da je vse to že mnogokrat slišal po gostilnah in čital po liberalnih časnikih. dr. Božič v slov. graščem okraju, drugih kandidatov

Mislila je Anica na dom, na mater, na očeta. Kako lepo je bilo . . . In sedaj tukaj pri tujih ljudeh . . .

In zakaj je tako?

Prvo mojsterinjo so vzeli, katero so našli, ter jo ji izročili v varstvo. Verjeli so ji, ko se jim je hnila pobožno, vse ji verjeli in se veselili, da bo njih dete tako lepo preskrbljeno in varno. Seveda, poznaли je niso. Ali sedaj bi lahko na obledalem, shujšenem licu otroka spoznali golulijo, če bi hoteli.

Ko je še imela kaj krvi, bila je od sramu vedno rdeča pri njih govoricah. Pa izpili so ji kri, izpili li bodo še mozeg. Uho se ji je privadilo na razbrzane pomenne popivajočih vasovalcev in vasovalk, privadilo se nesramnemu krohotanju gospe, če je pri kaki besedi Anica sramožljivo povesila glavo.

In te gospa je njena varhinja, njena druga mati?!

Stroj je dredral, ona ni slišala drđranja, ne družbe. Mislišla je na svojo tugo . . .

Prošla je stariše, da bi smela v svet, se nudit, ker jo je silič do izobrazbe, do prosvete. Imela je talent, škoda ga zakopati. Vsaj nekaj bi si ráda privabilo od tega talenta, ker za vse je bilo že prepozno, ker je zamudila. Konečno so ji dovolili.

Bala se je, da bi je ne vzeli domov, da bi je ne pustili se dalje učiti, zato je trpela tiko, vdano, zato ni tožila starišem.

Cutla je, da hira, a ni verjela, da zvene, predno si bo mislila, da zvene za vedno. Hrepeneje, doseci nekaj v življenju, jo je bôdrilo, jo zdrževalo, da se ni zgrudila obnemogla, da ni obležala . . .

(Konec prihodnjic.)

Se niso mogli dobiti. Rebek in dr. Guido Serneb boda števna kandidata v trgih. Naši kmetje si naj zapomnijo opomin dr. Kukovca: Za kmene se naj briča Kmečka zveza! Celo protipostavno pa je bilo, da so liberalci izgnali kmene iz zborovanja. Shod je bil javen in vsled tega vsakemu pristopen! Sicer pa si kmetje naj zapomnijo: Kakor so liberalci v Celju z vami ravnali, tako ravnajte vi z liberalnimi kandidati; ne dajte jim svojih glasov!

Vsako kandidaturo za deželni zbor sta odklonila dr. Hrašovec in dr. Jurtela.

Politični ogled.

Srbija. Minoli teden je bil za našo zunanjou politiko izredne važnosti. Vse je bilo uverjeno, da mora vsak čas izbruhniti vojska med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Kar naenkrat pa je Rusija priznala priklopiljenje Bosne in Hercegovine. Srbiji, ki se je vedno zanašala na pomoč Rusije, ni preostalo drugoga, nego se skupnemu pritisku velevari ukloniti. Priznala je brezpogojo priklopiljenje Bosne in Hercegovine in začela razroževati. Voditelj srbske vojne stranke, prestolonaslednik Jurij, se je odpovedal prestolonasledstvu. Sedaj je že upanje, da se v kratkem konča brezpogodbeno trgovinsko razmerje med obe ma državama. Srbiji bodo dali najugodnejše carinsko razmerje in ji dovolili prevoz živine v Švico. Kot znamenje, da je mir zagotovljen, se smatra okolnost, da je nastopil ital. posl. markiz Imperiali v Carigradu daljši dopust, dalje, da nastopi ruski poslanik Simonjev po Veliki noči daljši dopust ter da nameravajo nastopiti dopuste tudi drugi poslaniki po večerni, kako naporni službi.

Mala politična naznanila.

Dne 2. aprila: Sedanja ogrska vlada bodo odstopi. Vlado prevzame neodvisna stranka. — Češki deželni zbor nameravajo v prvi polovici t. m. sklicati na kratko zasedanje. — Letošnje jesenske vojaške vaje na Ogrskem bodo izostale. — Praško kazensko sodišče je odredilo pri voditeljih čeških radikalcev v raznih čeških krajih radi protivojaške agitacije hišne preiskave.

Dne 3. aprila: Češko jezikovno vprašanje pride baje na dnevni red v državnem zboru takoj po Veliki noči. — Cesar Franc Jožef je poslal nemškemu cesarju brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za dokaz zvestobe. — Drugi vseslovenski shod se bo vršil meseca oktobra v Moskvi. — Spor med Američani in Japonci se je zelo poostril, ker je ukazal občinski svet v San Franciscu, da se ločijo japonski učenci od drugih učencev in se ustanove za nje posebni razredi. — V Makedoniji se opaža nevarno gibanje proti mladoturkom.

Dne 4. aprila: Ministrski svet je imel včeraj dopoldne zadnjo sejo pred velikonočnimi počitnimi. — V Makedoniji začet živahno delujejo vstanske čete. Minoli teden je bilo umorjenih 11 oseb. — Spanska namerava svojo armado pomnožiti. — Proti mladoturkom so se organizovali častniki III. makedonskega armadnega zbora, ki hočejo obnoviti starirotursko vlado.

Dne 5. aprila: Včeraj je bilo v Pragi po dolgem času zopet enkrat mirno. Na Vaclavskem trgu je mrgolelo vse polno orožnikov in policajev. — 21. t. m. se snideta na potovanju po Sredozemskem morju angleški kralj in nemški cesar. — Državni poslanci dr. Rizzi, Bartoli, Laginja in Spinčič so bili danes pri ministrskem predsedniku Bienerthu in ga prosili, naj posreduje pri vladu, da se takoj sklice istriški deželni zbor. Bienerth je odgovoril, da je sedaj sklicanje istriškega deželnega zabora nemogoče. Sklical bi se lahko še le potem, ko bo z ozirom na politične razmere omogočeno splošno zasedanje deželnega zabora. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je imel danes daljšo posvetovanje z zunanjim ministrom Aehrenthalom.

Razne novice.

Pozor volilci!

Volilni imeniki so razpoloženi. Kdor ni v njem, ne sme voliti. Sveta dolžnost vsekoga somišlenika je, da pregleda volilne imenike. Dvojni imeniki so razpoloženi: za splošno skupino in za skupino kmečkih občin.

Spoštna skupina voli dne 7. maja. Izredno važen je ta dan. Treba bo pokazati, kdo je močnejši: ali naša katoliško-narodna stranka ali pa socialdemokraska. V tej skupini voli: kdor je na dan razpisa volitev bil 24 let star; kdor je avstrijski državljan; kdor je na dan razpisa volitev eno polno leto stanoval v eni občini. Volitve so bile razpisane dne 28. februarja.

Skupina kmečkih občin voli dne 17. maja. Slovenska kmečka zveza upa zmage na celi črti, če bodo pristaši vsi šli na volišče. V tej skupini voli: Kdor je na dan razpisa volitev 24 let star; kdor je avstrijski državljan; kdor je vsaj eno leto sem plačeval 10 K direktnega davka. Od osebno-dohodninskega davka se vračuni v to vsoto samo polovica.

Volilni imenik sme vsak pregledati in prepisati, naj je volilec ali ne.

Volilci, pristaši! Dne 7. in 17. maja morate spraviti vse somišlenike na volišče!

* Iz sole. Za stalno učiteljico je imenovana začasna učiteljica Marija Šumenjak pri Sv. Ani na Krembergu, za stalnega učitelja pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu je imenovan tamoznji začasni učitelj Jožef Ledenik.

* Razpisana učiteljska mesta. V političnem okraju Brežice so razpisana sledeča mesta učiteljev oz. učiteljic: 1. na 4 razredni ljudski šoli v Dobju; 2. na 2 razredni ljudski šoli v Koprivnici; 3. na 4 razredni ljudski šoli v Pilštanju; 4. na 3 razredni ljudski šoli v Prevorju; 5. na trirazredni ljudski šoli v Olimju; 6. na 3 razredni ljudski šoli pri St. Vidu pri Planini. — Na 2 razredni ljudski šoli v Blanci je razpisano mesto nadučitelja, na 6 razredni ljudski šoli v Dobovi 2 mesti učiteljev oz. učiteljice. Prošnje do 26. t. m.

* Naši kandidatje. Zaupni shodi naših somišlenikov bodo po vseh okrajih na Velikonočni pondeljek in torek postavili kandidate za splošno in kmečko skupino.

* Rodoljubi! Spominjajte se volilnega skладa S. K. Z. z darovi.

* Za „velikonočno pisanko“ je poslal S. K. S. Z. neimenovan katoliško-naroden dijak 3 K, katerje je dobil od neke razdaljene gospodinje. Spominjajte se vsi Slovenci S. K. S. Z. s takimi pisankami, katerih hvaležno sprejemajo tudi še po Veliki noči.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Hranilno in posojilno društvo v Ptiju 100 K, neimenovan za kruh sv. Antona 2 K, Janez Marguč nbral na sedmini v Kolačem pri Sv. Jerneju pri Ločah 2 K, dr. H. Haas 10 K, Fil. Galunder pri Sv. Križu 2 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog platí in veselo Alelujo!

* Nabori na Spodnjem Štajerju. Letošnji nabori se bodo vršili: V Mariboru (mesto) 14. in 15. aprila; v Radgoni 17. in 19. aprila; v Slov. Bistrici 19., 21. in 22. maja; pri St. Lenartu 24. in 25. maja; v Mariboru (okolica) 14., 15., 16., 17., 19. in 20. aprila; v Konjicah 14., 15. in 16. aprila; v Ljutomeru 17. in 19. aprila; v Gornji Radgoni 20. in 21. aprila; v Celju 22., 23., 24. in 26. aprila; v Šmarju 27. in 28. aprila; v Rogatcu 29. in 30. aprila; v Laškem trgu 1., 3. in 4. maja; v Ormožu 5. in 7. maja; v Ptiju 10., 11., 12., 13., 14. in 15. maja; v Brežicah 17., 18. in 19. maja; v Kozjem 21. in 22. maja; v Sevnici 24. in 25. maja; v Celju (mesto) 26. maja; na Vranskem 27., 28. in 29. maja; v Mozirju 1., 2. in 3. junija; v Šoštanju 4. in 5. junija; v Slovenjgradcu 7. in 8. junija; v Marenbergu 9., 11. in 12. junija.

* Aljažev dom v Vratih na Triglavu je porušil plaz. Slovensko planinsko društvo začne takoj priprave za novo stavbo in prosi to začetnih darov.

Tatinska družba. Na marsikajo sujo navajeni, odkar se moramo zadnji dve leti bojevati tudi na Štajerskem z organizirano liberalno družbo. Navajeni smo, da se pri spoštovanih nasprotnikih zavija, sumnici, obrekuje, laže, krade čast in dobro ime, na vse to smo navajeni. A da se nam od nasprotnikov krade tudi imetje, in se taka tatvina pri njih ne obsoja, ampak brezstidno razglaša in molče slavi kot strankarski junakičini, tako nizko dosedaj niti mi nismo sodili liberalcem. Toda varali smo se!

„Narodni Dnevnik“ z dne 1. aprila priobčuje zaupno zasebno pismo dr. Benkoviča na dr. Korošca, katero je moglo biti edino le ukradeno, kajti samoumenje je, da dr. Korošec ne bo dajal sprejetih pism spolarnih stranki na razpolago.

Ko je uredništvo „N. D.“ to ukradeno pismo sprejelo, bila bi dolžnost, ki jo zahteva navadna poštenost, da tatu takoj naznani državnemu pravdniku, pismo pa vrne. Vendar to se ni zgodilo! Visokoposteni uredništvo „N. D.“ je ta tatinski čin ravnodušno vzelo na znanje in se celo ni zastidilo, da je ukradeno pismo priobčilo v predalih svojega lista.

S tem je odobrilo tatvino! Se več! Čut časti in poštenosti je v liberalni stranki celo tako globoko padel, da stranka mirno gleda tako nečastno počenjanje. Za to se nam vsiljuje nasproti liberalcem z vso močjo vprašanje, ali imamo res opraviti z organizirano tatinsko družbo ali ne?

Kdor vstraja se nadalje v tako propali stranki, o njem si bo poštena družba naredila svoje mnenje. Fej tamom in njih zaščitnikom!

Somišlenikom!

Nujno prosimo svoje somišlenike, 1. da pregledajo volilne imenike; 2. da reklamirajo nevpisane pristaše; 3. da nam vpošljejo takoj na dopisnici število volilcev v splošni skupini in približno število naših volilcev; 4. da nam isto vpošljejo za skupino občin in trgov.

Spoštna skupina voli že dne 7. maja, skupina občin dne 17. maja, skupina trgov dne 24. maja.

Slov. kmečka zveza.

Mariborski okraj.

m Na Poberžu pri Mariboru se je v soboto 3. t. m. obesil neki Farič, ki je pred kratkim prišel iz norišnice.

m Poberž pri Mariboru. Nogo si je zlomil pri telovadbi minolo soboto učenec tukajšnje ljudske šole Samec. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Slivnica pri Mariboru. V zadnji št. Sl. Gospodarja čital sem med drugimi tudi dopis iz okolice mozirske. Po vsej pravici se pritožuje dopisnik, koliko škode napravlja zajec po sadosnikih in na polju. Zares, naj si še toliko prizadeva ubogi kmet, da bi vzgojil kakšne drevesce, naj se toliko poučujejo potovniki učitelji, kako povzdigniti sadjarstvo, vse skupaj ne pomaga nič, dokler bo zajec v deželi! Koliko škode napravi ta zverjad samo eno zimo? Tisoče in tisoče mladih dreves se posuši samo radi tega uhatega paglavea. In sedaj po letu bode zopet od rane spomladи do pozne jeseni letal po polju. — Kdo kmetu pač to škodo vrne? Če bi jo hoteli s tisto najemnino, bi je še eno stotino ne mogli pokriti. Gorje pa tistem, kdor bi si drznil tega škodljivca ugonabljati! Če pa hočemo, da se bo spremeniš za danja lovška postava, moramo si izvoliti za deželni zbor poslance, ki bodo zastavili vso svojo energijo, da se predragači ta birokratski lovski zakon.

m Fram. Tukaj se vrši v sredo po Veliki noči veliki živinski sejem. Ker je pričakovati mnogo kupcev, se posestniki vlijudno vabijo, da priženejo obilno živine na ta sejem.

m Fram. Kmečka hranilnica in posojilnica ima svoj prvi uradni dan na Velikonočni pondeljek pod vodstvom nadrevizerja g. Vi. Pušenjaka, ki bo imel obenem poučni govor. Kmetje, obrtniki, rokodelci, delevci, hlapci, dekle itd. pridite v obilnem številu k temu za vas tako znamenitemu prvemu uradnemu dnevu. To bo vaš zavod, na katerega boste lahko ponosni, če se ga tesno oklenete. Ljuba mladina! Prinesi že v pondeljek, in potem prinašaj marljivo svoje težko zasluzene in prihranjene vinarje v hranilnico! Misli na bolezen, misli na starost! Kdor hoče posojilo, naj se oglasti pri načelstvu.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Slovenska šola. Dne 1. aprila t. l. se je tukajšnji krajni šolski svet konstituiral tako-le: Predsednik č. g. župnik Janžekovič Josip, podpredsednik g. nadučitelj Kopić Jakob, kateremu je obenem izročena tudi šolska blagajna. Oba gospoda sta bila soglasno izvoljena, 1. listek je bil prazen. — Cerkev in šola sestrici sta dve, nobena samotno hoditi ne sme.

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 11. februarja so bili zastopniki sentenartskih občin poklicani, da se izjavijo, ali so za nepotrebo nemško javno solo ali ne. Da so vsi ti zastopniki ne le samo certi dan zgubili, ampak tudi veliko pri svojem gospodarstvu zamudili, to je pač jasno in vsakdo bo opravljeno mislil, da jim bodo sentenartski Nemci (?) to škodo povrnili! Toda nasprotov! Še celo stroške takratne komisije zahtevajo Nemci, da bi jim naši kmetje plačali, kajti krajnemu šolskemu svetu so poslati račun, da naj plača stroške te komisije! Mislimo, da je to že več kot pa predrzno in tega mnenja je bil tudi krajni šolski svet, ki je ta račun vrnil. Vsa čast mu! Seveda, par sentenartskim Nemcem (?), ki se hočejo šopiriti s pavovimi peresi, hočem reči s podporami od Študmarke, nad čim so se že celo pošteni Nemci zgrajali (o tem prinesemo v kratek več), to ni po volji, toda temu se je treba privaditi!

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Zaključek Šolske kuhinje. V šol. kuhinji je obedovalo 54 otrok, kateri so v teku 3 mesecov povzeli 3006 porcij izvrstno skuhanje, tečne hrane. Nek gospod je rekel: „Tako je dišalo iz obednice, da me je kar vleklo noter.“ Vsa obed je trajal ¾ ure. Mize pokrivalo in odkrivale, posode umivalo, mize zbrisale, krompir lupile itd. so učenke višjih razredov. Kako okorne in površne so bile začetkom, tako spretne in natančne so bile koncem. Ali ni to lep začetek tako potrebnega gospodinjstva? Na ručehih in polnih otročjih ličicah se je videlo, kako dobrodejno vpliva topla, tečna hrana na mlađe, rastoče telo! Mnogi otroci pri vstopu niso znali lepo in snažno jesti, ali različni grdi navad in razvad so se tekoma tega kratkega časa skoraj popolnoma odvadili. Prvi teden ni bilo ne konča ne kraja obeda, ali sedaj so rabili samo ¾ ure in so bili vsi naenkrat gotovi. 31. marca smo zaključili šolsko kuhinjo. Ker se je deca veselila zadnjega dne, upajoč, da jim bo gospa nadučiteljeva za-

ska načela! Naš delavni volilni odbor pa pozivlja, da nas vodi do popolne zmage. — Več občanov.

p St. Janž na Drav. polju. Umrljivost med malimi otroci se še ne zmanjšuje, temveč pomnožuje in to v starosti do šest let. Med otroci, deloma šolarji, deloma še ne šoladolžnimi, se pa razširjajo „ošpički“, torej nalezljiva bolezen, ki se pa ni zahtevala nobene žrtve. — Zadnjega dne sušca t. l. preselila se je, kakor gotovo upamo, v boljšo domovino Micika Kranje, kmetska hči iz Rošnje. Služila je sedem let kot kuvarica v mestu in sicer pri same eni gospodi. Poštana, kot jo je zapustila, vrnila se je zopet v domačo hišo. Prisilila jo je k temu neizprosna jetika. Vzgledna pa je bila njena potrepljivost in vdanost v bolezni. Skoro poldrugo leto ni mogla zapustiti postelje, pa ni bilo slišati pritožbe iz njenih ust, niti opaziti nevolje na njenem obrazu. Mnogobrojna udeležba pri pogrebu je pričala o priljubljenosti rajne trpinke. N. p. v m.

p Štajerčianec Ploj na Polenšaku pri Ptuju. To vam je ptič! V letu 1907. je dal svoje blago zavarovati za 4000 kron, ki bi jih naj dobil, ako se mu blago iz štačne ukrade. Črez pol leta, to je v noči od 7. do 8. jan. 1908 pa si je nekaj blaga dal odpeljati v Vrstje k Marinu, na podstrešje skril ter od zavarovalne družbe zahteval 4000 kron. Družba pa mu ni šla kar na limance, ampak se je na podlagi poizvedb branila izplačati sveto. Ploj je bil tako držen ter je družbo tožil in družba je propadla, ker se je Ploj vedel dobro izrezati. Kljub temu družba ni hotela plačati in Ploj je drugokrat tožil in zopet prodrl. Ali zdaj je prišla smola; ravno ko bi Ploj že moral dobiti denar naštet, se je blago pri Marinu našlo in to je dalo povod za nov proces, ki se je pred par dnevi končal pred mariborskim porotnim sodiščem. Ploj je od konca do kraja vse tajil in sicer trdovratno in že je stvar dobila podobo, da bi bil Marin v štačnu vlomlj in blago ukradel, ki se je cenilo na nekaj čez 600 kron vrednosti. In Ploj bi se zopet bil izmuznil, ako bi ga ne bile mnoge priče postavile tako jasno na laž, da je izrek porotnikov bil enoglasen. Na zopetno vprašanje pravnika, zakaj vendar izpovedbe vseh prič soglasno potrujejo njegovo goljufijo, je odgovarjal, da se je vse, kar se mu očita, zoper njega izmislilo, ker je drugačnega mišljenja nego ljudje na Polenšaku. Zadnjepričevanje je torej Ploj stavil še na Štajerc, a ta ga je v sili zapustil in sodniki so Ploja zašili na 3 leta; imel bo težko ječo. Marinu se je prisodilo 1 leto težke ječe. Med obravnavo je državni pravnik rekel, da so zelo redki tako premeteni (rafinirani) ljudje, kakor je Ploj. — Kdo bo neki zdaj po Polenšaku šril Štajerca? Kdo bo prevzel to čast, da bo Ploja naslednik?

p Sv. Marjeta. Dne 6. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku enega izmed veterancev Šentjanške fare, namreč Boštjana Fakin. Udeležil se je rajni dveh vojsk kot hraber vojščak. Še sedaj v starosti 66 let imel rajni takšna prsa, da bi ga za nje lahko zavidal marsikater fant. Toda neusmiljena vedenika mu je pretrgala nit življenja. Najmučo zemljica lahka! — Med tukajšnjimi šolarji se širijo ošpički. Tudi en slučaj koz se je že pojavi. Bog nas varuj načeljivih bolezni!

p St. Janž na Drav. polju. Dvojne volitve so pred durmi. Že pred dobrim letom so bile občinske volitve, proti katerim je štajerčianska stranka vložila priziv. Seveda je morala vladata tem neodrešenem na ljubo volitve razveljaviti, razpisati nove volitve, občini pa naložiti nove stroške. No, glavnih njih kolovodja je že med rajniki, se torej ne bo mogel več veseliti svojih dvomljivih vpsehov. Vsekakor bo pa potreba pozornosti. — Pa tudi deželnozborske volitve še bodo dale opraviti. Pa z božjo pomočjo bode šlo! Živila naša kandidata, vlč. g. župnik Ozmec in g. župan Meško!

p St. Janž na Drav. polju. Velika nevolja vlača med tukajšnjimi posestniki, ker se je že njimi tako po mačehovsko postopalo pri razdelitvi državne podpore. Nekateri ugibljejo sem in tja, kdo bi bil krv temu postopanju. Počasi pa se bo tužiti to dognalo.

p Cirkovec. Občinski odbor je določil za postajališče 2000 K. Morebiti bo še kaj dodal, saj se tista lesena baraka za gasilno orodje še lahko posneje popravi in postavi. To pa tudi vemo, da je postaja večjega pomena kot deset takih kolib. Zato so nekateri vrli posestniki za postajo darovali znatne svote. Čast tem možem! Postaja v Cirkovec je zagotovljena.

p V Cirkoveci pri Pragerskem je umrl 4. t. m. posestnik Matevž Pernat. Star je bil 60 let. Pred letom dni je umrla njegova žena. Ostali so jima 4 nedorastli otroci. Bodil jima zemljica lahka!

p Središče. Krajni šolski svet sklenil je enoglasno, prositi okrajin Šolski svet, da se zopet upeljajo stare šolske počitnice meseca septembra in oktobra. Prebivalstvo je ta sklep z veseljem pozdravilo in pričakuje od okr. šolskega sveta v Ormožu, da občni želje ugodji. Če kje drugje hočejo imeti nove šolske počitnice, naj jih imajo; mi pa od okr. šolskega sveta zahtevamo, da se ozira na naše gospodarske razmere. Ko so se nove šolske počitnice upeljale, reklo se je: kmet bode se novim Šolskim počitnicam privadil, kakor se je privadil že marščemu. To preročevanje pa se ni izpolnilo. Kmet ima mesece septembra in oktobra največ dela, svoje otroke potrebuje za pomoč, posebno pa jih potrebuje za pašo goveje živine po travnikih. Otroci siromašnih star-

šev zaslужijo si kot pastirji potrebeni obleko za zimo. Učiteljstvo, ki je od začetka bilo za nove počitnice, prepričalo se je, da ne veljajo za naše razmere. Šolsko obiskovanje je neredno, zaraditega kaznjujejo se stariši, kazen boli in vzbuja mržnjo do šole in sovrašču do učiteljstva; z otroki, ki doma nimajo časa učiti se, in naloge izdelati, ne more učitelj učnih vsprehov doseci. Upajmo, da okrajni Šolski svet ugodi opravičenim željam. — Kmet.

p Obriž pri Središču. Tukaj je umrl v pondeljek, dne 5. t. m. knez Jakob Ozmec, oče šentlovrenškega župnika Jožeta Ozmeca, v 76. letu starosti. Vremenu možu blag spomin!

p Rogatec. „Naš maček je šel v Rogatec po sol.“ Da, da, to je bilo nekdaj, v starih časih, danes pa si Slovenec ne upa več v „nemški“ Rogatec, tam so „nemška tla“, in če si predzrnes tukaj slovensko govoriti, pa te na cesto vržejo, kakor se je, to pred tedni zgodilo trem Slovencem pri poštarju Spornu. Pa še nekaj hujsga so nemški Rogatčani dne 28. marca sklenili na komando Andreja Drofenika, obrtna zadružna je pristopila k nemškemu „volksratu“, ki hoče Slovence v žlici vode utopiti. — Ako se bo Andrej Drofenik zopet ponujal slov. kmetom za kandidata, pa bodo tudi kot eden mož rekli: „Ne boš naš poslanec, naj te volijo nemški obrtniki!“

p Sv. Kriz tik Slatine. Dne 31. marca je v okolici Slatina Janez Smole bil zopet in tokrat skoraj soglasno za župana izvoljen; svetovalci pa so: Franc Veilguni, Jakob Kepnič, Jakob Senečič, Janez Conč in Jakob Janežič, sami vrli pristaši K. Z. Liberalci so pogoreli 18. maja 1908 pri občinskimi volitvah, pa tudi z vsemi rekurzi. — V našem bralnem društvu je g. predsednik tri nedelje govoril o Srbiji in Srbih. Vse je bilo zanimivo, posebno pa to, da je srbski kralj Milan Obrenovič bil rojen na Slatinini dne 8. maja 1849 kot nezakonski sin kovačeve hčere Mice Berghaus (Slovenke) in Mneza Mihajla III. Obrenoviča. Dozdaj so to Srbi seve prikrivali, ali ker Obrenovičev zdaj ni več, bodo to dejstvo pripoznali. Slovencem in Srbom: Bog vam daj vedno veselo Vlado noč!

Ljutomerski okraj.

1. Shod. Na belo nedeljo priredi državni poslanec Roškar politično zborovanje v Ivanjševci pri g. Francu Klemenčiču p. d. Burcar ob pol 2. uru popoldne. Vabimo somišljenike, da se shoda v velikem številu udeležijo.

1. Bralno društvo v Veržej priredi na Velikonočni pondeljek gledališči predstavi in sicer v prostorih g. Feliksa Hedžet v Veržej. Vspored: gledališčna igra „Eno uro doktor“, „Na odru življenja“ drama v štirih dejanjih. Po predstavi prostava z šaljivo pošto, petje itd. Kobilini udeležbi ujedno vabi vsakogor odbor.

1. Sv. Jurij ob Ščavnici. Mnogokrat se v pesmisih in v raznih razpravah slavi in poveličuje nežna materna ljubezen. Naši vrli fantje pa bodo na velikonočni pondeljek predstavljati gulinjivo igro „Primicija“, v kateri se poveličuje v pravem narodenom tonu in čustvu požrtvovanja ljubezen očeta, ubogega kneta, ki veliko pretipi in vse žrtvuje, samo da bi njegov sin postal kedaj duhovnik. Igra je sicer pristopila, kar je potrebno za kmečke odre, a je vzetna prav iz dobe slovenskega očeta ter bo zato gotovo ugajala. Za to igro smo naročili tudi slavno andraško godbo, ki bo spremljala na geslu lepo pesem „Primicjanta“. Da bo še pa tudi kaj za smehek, prirede deliketa enodejsko veseljivo „Čašica kave“. Zato pa v pondeljek po večernici vsi v uto na „kavo“ in na „primicijo“.

Slovenjgraški okraj.

Ribnica. Na nesramni dopis v „Štajeretu“, ki nas je proglašil za veleizdaljace, so v občinski seji 24. marca najbolj primerno odgovorili s tem, da so sklenili, da se od zdaj uraduje vedno le v slovenskem jeziku, nemški dopisi pa se zvrnejo. Tako delajte štajerčanci naprej; čim bolj bote hujskali, tem večje bo število zavednih Slovencov. Znana dvojica je že svojo igro doigrala. Nekdo bi rad tožil, a naj se le skrije! Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce! Ve se kdo!

5. Sv. Janž na Vin. g. Na Velikonočni pondeljek se priredi v tukajšnji šoli veselica v prid nožbožnim šolarčekom z obširnim vsporedom. Med drugimi tudi petje, deklamacija „mladi vojaki“ in gledališčna igra „Pri gospodi“. Vsi prijatelji mladine so iskreno vabljeni. Bodil ta dan izlet v „Emavo“ v St. Janž na Vinski gori. Na veselo svidenje! Začetek ob 8. uri popoldne.

Celjski okraj.

c Južno-štajerska hranilnica v Celju podarila je vsled sklepa občnega zborna, ki se je vršil dne 31. marca, velikodušno podporo požarni brambi na Rečici za nabavo nove parne brizgalnice znesek 500 kron. — Domačemu zavodu javno priznanje.

c „Slovensko ljudstvo.“ Tak napis sem bral na velikanskem lepaku, ki ga je poslal k nam izvreščevalni odbor Narodne stranke. Zbere se nas štiri-deset Savinčanov in gremo v Celje v Narodni dom poslušati, kaj šember nam bodo celjski gospodi povedali, da nas, ki smo dosedaj zmiraj mislili, da pripadamo k slovenskemu ljudstvu, tako glasno klicejo doli v Celje. Stopimo v dvorano Narodnega doma in gledamo okoli sebe, koliko „slovenskega ljudstva“ je že skupaj. Zagledal sem veliko nobel gospodov koncipijentov, učiteljev in kar je že takih gospodov, kmetov pa malo. Vajen sem na shodih v Narodnem domu gledati na stotine kmečkih mož, danes jih pa ni bilo. Pa naj bo, sem si mislil. Saj niso gospodji koncipijenti iz grofovskih hiš izhajali, pač pa iz kmetiških, zato bodo meni, svojemu rojaku, vendar privoščili prostorček v svoji sredini. Vsedem se in po-

slušam, kaj bo. Pa glej hudimrja. Komaj ko se vse dem na lep stolec, že pridejo en mladi, vri gospod koncipijent in povejo meni in mojim tovarišem, da danes ni za nas, da moramo oditi. Nevolja me popade. Mislim si: kako je to, ti mladi gospodi nas poklicajo na zbor, zdaj nas pa odženejo. Ali je to lepo? Moj tovariš pa pravi: Ti, glej, midva sva zašla med narodne strankarje. Oni so zappazili v tvojem žepu molitveno knjigo, ki si jo danes v cerkvju bral. Ti si v njihovih očeh „černuh“ in takih ti beli gospodi ne marajo, zato so nam dali slovo. Moralj smo oditi. Ko pridemo dolni na cesti do velikega lepaka, pravim svojim tovarišem: No glejte, tukaj gor je napis: „Slovensko ljudstvo“, klicali so pa same liberalne strankarje. Kaj nas pa farbajo, da hodimo 20 klm. daleč, pa za nič. Prijatelj Franc pa mi pravi: „Veš v farbanju so ti gospodi mojstri.“

A. B.

c Slivnica pri Celju. Ubogi Korošec! Pred dvema letoma so liberalci razglasili: Korošca ne voliti, češ, da ni mašnik, kakor se šika; zadnji Spindlerjev zaupni shod pa je imel namen Korošca oportati zaupanja pri volilcih ravno zato, ker je duhovnik. Kmečki zvezci pa odreči zmožnost in voljo, potegovali se za kmečke koristi, ker jo podpirajo duhovniki. Ali mora torej na malih strankarjev zapustiti ves blagoslov, če duhovniki pospešujejo njen rast, priporočajo združenje kmečkih sil, stranka pa v priznanje njihovih zaslug v probujajo kmečke zavesti poveri kakemu duhovniku zastopstvo v zbornici? Pojdite farbat drugam, pri nas ne opravite nič. Do sedaj še nam ni bilo treba biti žal, da smo Korošca volili. Ravno v tem se mu ne more nič očitati, da bi kaj obljudbljal, o čemur si ni svest, da bi s svojimi tovariši mogel doseči. Krme za podporo smo dobili, da smo se ponujali ž njo; župan se je sam izrazil, da mu že preseda, ko mora toliko potov in opravkov imeti vsled dobavjanja krme, češ, tega vsega je Korošec krv; sosedni Roblekovi Kalobčani pa so morali skozi prste gledati. Če podpora v resnici ni bila prav razdeljena med farane, tega vendar ni poslanec krov. Za nagodbo z Ogrsko je glasoval vsak skrben poslanec ter je bila želja splošna, da se enkrat urede razmere z drugo državno potovico; pogodbi s Srbijo pa so poslanci Kmečke zvezze vedno nasprotovali, kar se o Roblekovi ne more reči. — Nadebudna „napredna“ mladež z g. Kurbusom na čelu, česar šolske klopi je bila pred nedavним zapustila, je korakala Spindlerju precej daleč v sprejem nasproti; ljudje so rekli, da se tako sijajno sprejme drugače le škofa. — O tem, kar je Spindler govoril, so bila mnenja razdeljena, eni so rekli, da je preveč govoril, drugi pa, da je premalo povedal. Zoper red bi se drugače ne bilo pritožiti, samo ena ženica (nekdo je reklo svinja) se je drznila na glas povedati svoje drugo prepričanje. Zato pa je prišla v roke Osetove, katerih se pa ni zbalala, ker tudi ona ima doma pogosto oset v rokah. Ta Oset bi imel pač dosti opravka v svojem Št. Jurju, kjer Kmečka zvezza sijajno prodira, a kaj da mu tam pšenica ne gre v klasje. Rekel je, da je bil 6 let klerikal. Prijetelj, za penzion je to premalo! Kako so prišle prešmentane ženske noter, se ne ve, ker Gabrov Tonč, ki je dostavljal vabilo, je reklo: Pravzaprav bi ženske in tisti, ki nimajo listov, ne smeli noter. — V kratkem mislijo ponoviti svojo prisočno na liberalno zastavo v sosedni oštariji, pri Golobu; ne verjamem pa, da bi jih v drugič toliko dobili na lim: zdaj se je za Spindlerja dovolj častno število zbral le zato, ker so kot predmet razgovorov napovedali starostno zavarovanje in pa neko točko o oprostitvi od vojaške službe v slučaju vojske.

c Trnovlje. Tukaj je preminula pri vseh prijedobljena Anica Vozu v 15. letu starosti. Vsa nedolžna je splavala njena dušica k Stvarniku v raj, kjer ne bo več trpela, kot je dosedaj celo življenje. Rojeni v Abaciji je umrl oče v nežni mladosti, kmalu nato še mati, njo samo pa je bolno odpeljala njena tetka seboj v Trnovlje na svoje posestvo. Pač je tu nekoliko okrevala, a kal neozdravljive jetike, ki je bila zasajena v mладo telesce, je ostala tudi v zdravem kmetskem zraku. Bolehala je naprej in dne 3. marca mirno zatisnila oči. N. v m. p.!

c Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino se je ustanovila dne 21. sušca v Grižah pri Celju. Od 50 zborovalcev jih je takoj pristopilo 36. Upamo, da se bo število članov še izdatno pomnožilo in da bo podružnica dobro napredovala, tembolj, ker imamo v svoji sredini razven izkušenih in navdušenih čebelarjev enega izprašanega čebelarskega mojstra in enega potovalnega čebelarskega učitelja. Kdor bi želel pristopiti, naj se takoj oglaši pri predsedništvu podružnice v Grižah, ali pri blagajniku g. Andreju Piku na Spodnji Ložnici pri Žalcu, ali pa pri tajniku, gosp. Srečku Pečarju v Št. Pavlu pri Preboldu. Letna udnina je samo 2 K ter je s tem že tudi plačan izborni časopis „Slovenski čebelar“, ki ga dobivajo člani vsak mesec. Podružnica se bo z vso vemo lotila dela: prirejala bo pridno poučne shode, oskrbovala panje, orodje itd. Naj torej noben čebelar ne odlaga s pristopom!

c Umrl je dne 29. sušca Karl Dolanc, posestnik na Kalu, župnik Dol pri Hrastniku. Srčna kap je nenadoma uničila moža, ki ga je spoštovala celo župnija. Prejšnji dan je bil še na pogrebu enega svojih sosedov in pač ni mislil, da bodo že prihodni dan mrtvaški zvonovi zapeli njemu. Kako priljubljen je bil rajni Karol, kaže, da je bil voljen v občinski odbor in udruženja krajnega šolskega sveta. Tudi stavba nove dolske cerkve je izgnabila z njim navdušenega.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno suknjo (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd., vse po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

F. Bureš,

urar, ocular in zlatar
v Mariboru

Tegelthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, ocral, dalmogledov, raznovrstne zlatnine in srebrne po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Vsi zavedni Slovenci in Slovenke naj bi nosili po letu :: ::

Slamnike (klobuke)

le iz domače slov. tovarne, ki se tudi dobe v najlepši izbiri ter najnoviješem sloju, razven tega pa najnaj za tretjino cenejše kakor v vsaki drugi trgovini. Vzorci (za gospode, dame in otroke) so na razpolago v trgovini **VILKO WEIXL** Maribor Gospeska ulica 13. Prevzmejo se tudi slamniki v osnzenje.

Glavna zaloga Barthelnovega apna za poklajo! Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrtinarskega semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR

Safijin trg

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na te- 4 1/2 0/0 Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papir-
ki, ki račun ter je obrestuje po čisti 4 1/2 0/0 jev po dnevnom kurzu.
Delniška glavnica K 3.000.000. — Reservni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne obrestuje vlagataljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gorjograd, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrbsko in rezervna zaklada, katera znašata vše nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekristne in dobrdelne zmene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različno učinkom zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj na 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se

Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalgate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno je v **Južnoštajersko hranilnico**.

Za brezplačno dopolniljatev denarja so položnice c. kr. poštognihranilničnega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

Rokavice
vse vrste

blaže iz usnja, naravnice, razne bandaže, kakor na pr. kilne pase, trebušne obvezne, suspenzorije itd. umetne ude ter različno v to stroku spadajoče delo lastnega izdelovanja, priporoča po nizki ceni

Franc Podgoršek,
bandažist in rekačar Maribor, Grajska ulica 7.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo pive vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig.
država z omejeno zavezno v Borovljah (Kroško).

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečetljivosti po blišku nepremičnine vse vrste: hišo, gospodarske poslopje, tvornice, mlini itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarske orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Velikonočne razglednice

priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Prvi zavod za graviranje in izde-
lovanje kavčnik štambilij.

Anton Černe,

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Zunanja narocilna i-
šujejo se točno. Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto. Konku-
rirja z vsakim sličnim podjetjem.

Premog in dryva

prodaja, ter stavi tudi na dom

A. VERTNIK

trgovina z mešanim blagom, :: premogom in dryvami ::
Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po naj-
nižji ceni v trgovini z manufak-
turnim blagom

FELIKS ROP

MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor
tudi matraci, divani,
stroje postopek ter
ogledala po najnižji ceni.

Franz Peteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegelthoffova cesta 48
priporoča vedno sveže pivo,
izvrstna domača vina ter
merse in toplo jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Radju

zdeluje s parnimi stroji iz najboljšega, vedno pravilno
gline priznane najboljše izdelke, kakor: paterovace
zarezano in vsakovrstno druge strelne opake, opake za
zid, za oboke, dikanike, rakača - opake, plošče za
tlak, londcas cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamnitzju A. Glaser-ju.

Spomladanski čas!

Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj, lucerno, rudečo, (in-
karnat) travno seme, oves za seme, repao, svrasko salatno, korenjovo,
zeljno seme itd. Nadalje: galico, orzgalnice, motike, gumi, trake,
preja, ličje ter vse potrebščine za vinograd; Tomazava žindra, kose,
vile, grablje ter razno oradje. Barthelino klajno apno, vsake vrste
:: zleze, šine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke, ::

Alojzij Pinter
v Slov. Bistrici.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kame-
nine, vsakovrstnih šip, svetlik, ogledal in okvirov za
podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in
privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na dcobno!

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenu.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Ravnikar Celje

priporoča svojo bogato zalogo špecijskega blaga, suhih in oljnatih
barv, firnež in karboje ter vse vrste lakov, kupuje in prodaja de-
želne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode,
nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad
vsakovrstna poljska in trta semena, za katerih kaljivost se jamči.

:: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::

S spoštovanjem:

IVAN RAVNIKAR.

Za spomlad!

Priporoča edina domača tvrdka raznovrstna deteljna-travna in repna semena nadalje
za vinograde galicijo-rafijo gumi trake in žveplo. — Prodaja portland cementi, ter vse
vrste mokre iz ogrskih mlinov ter Majdiča po najnižji ceni in dobi postrežbi. — Deželne
pridelke ter jajca, maslo i. t. d. plačujem po najvišji ceni.

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar Ptuj.

Pozor!

Prvog. množ. 1.000.000 Krov

bi že samo v našem cesarstvu letno ved prigospodarili, ko bi se p. u. posestniki posluževali
„Palma“, ki posrepuje opitno: vsakovrstnih perutnih in dojivljih živali, jih obvaruje bolezni in
ozdravi sigurno, če so bolne za difterijo ali pa v prebavilih. 1 K pošt. znakm (nakazano 6 v. vč)
prinese Palma z navodilom poštne prosto; spod 4 K ni povzetaj. Priporočam se I. E. Weixl,
priprav. živ. živil. Maribor, Zofijn trg 3. Čez sto priznanj. Prospekti prosto.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 3 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osemmesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranične vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na vladne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranične položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročivo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposjuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prečenje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenči praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranične nazivnike.

Vabilo na redni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor., registravne zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v četrtek, dne 22. aprila 1908 ob 10. uri dopoldne v dvorani A. Arnušove gostilne pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Dnevni red:

- Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva.
- Poročilo računskega pregledovalca.
- Odobritev računskega zaključka za 1. 1908.
- Razdelitev čistega dobička.
- Volitev načelstva.
- Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
- Nasveti.

294

Načelstvo.

A 126/8
16

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče na Vranskem naznanja sledete: V sredo

dne 14. aprila 1909

se bodo potom javne dražbe dala v zakup gostilničarska obrt, katera pristoji ml. dedičem po umrlem Jakobu Brinove po domače pri Gorogranecu na Vranskem.

Javna dražba se bo vršila rečenega dne ob 10. uri predpoldnem na lici mesta v Brinovčevi hiši štev. 12, na Vranskem.

Ta gostilničarska obrt se bo dala v zakup na 3 leta pričenši s 1. majnikom tega leta.

Za izvrševanje te gostilničarske obrti določeni prostori in premičnine so natančno popisani v dražbenih ob enem zakupnih pogojih, katere je lahko vpogledati na sodniji na Vranskem v sobi štev. 2 ali pa na dan dražbe na lici mesta pri sodnem komisarju; kot izklicna letna cena ob enem zakupnini za vse v zakup dane prostore in premičnine se določuje na 900 K, kot varčina ali kavcija pa dvajseti del izklicne cene, to je znesek 180 K.

Ponudbe pod imenovano izklicno ceno se ne sprejmejo.

C. kr. okrajna sodnija Vransko, oddelek I., dne 28. sušča 1909.

Razpisuje se

mesto živinorejskega instruktorja in voditelja živinorejske zadruge v Selcih na Kranjskem.

Prosilci, ki so dovršili kmetijsko šolo in ki imajo več let prakse v živinoreji in zmožnost poučevati na tečajih, naj vložijo prošnje do 15. aprila t. l. na omenjeno zadrugo.

292

Kmetovalci, rešite svojo živino

pred kostolom in bramorko, ki preti živini vsled suše, s tem, da pridate pravočasno

Barthel'ovo klajno apno

žigano ali usedlina, z zajamč. 38—42%, fosforove kislino. Nekaj dek vsak dan zadostuje, da se prepreči ta bolezna. — Pouk zastonj. Cene nizke.

Mich. Barthel in dr. DUNAJ X/1. Dopisuje se slovenski.

85

Indajstaj in založnik: Katoličko tiskovno društvo.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča za napravo domače pihače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije.

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trnčarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptaju;

trnčarska zadruga pri Sv. Bolifanku pri Središču; trnčarska zadruga v Ljutomeru; trnčarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865 Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena manufakturana trgovina 116

Franc Souvan, sin v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22 v LJUBLJANI.

Ali ste že kedaj dobili fonograf zastonj?

Valed moje najnovješe izvršitve valjarjev z zlatim trdim livom močnega glasu, vnestransko dobro izpeljanih, mi je mogoče 2500 fonografov oddati zastonj. Na zahtevanje, kateremu priložite znamko 10 v za poštino, se Vam dopoščijo načrt, kako si lahko oskrbite veleznanim koncert-fonografom zastonj v brezplačno.

I. zaloge fonografov in govorilnih strojev „Lowin“, DUNAJ VI. Mollardgasse 26.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenskih trt na prodaj in sicer vrste Molser na Portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. kupci se naj blagovolijo oglašiti dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trinat, Spodnji breg, Ptuj.

Pozor!

Podpisani dam sl. občinstvu na znanje, da kupujem in plačujem vsake vrste kože po najvišjih cenah, jemljem v delo in izdelujem po najnajvišjih cenah kože, imam več vrst izvrstnega usnja na razpolago, kakor teleče, teličje in kravje kože vdelane in vstroejne na črno, gladko in biks, tudi blank za konjsko remenje in podplate več vrst: se Vam ujedno priporoča že od leta 1837 obstoječe in ustanovljena usnjarija pri okr. cesti Sv. Lovrenc v Sl. g.

Nadalje točim v svoji gostilni najboljša pristna domača vina iz prejmiranega amerikanskega domačega vinograda, domačo slivovko, tropinko in droženko, dobro kuhanjo, ki potniku ali vozniku vsak čas vstreže s toplimi ali z mrzlimi jedili, se v obeh obrtih priporočata

S spoštovanjem

Jurij in Ana Rebernak na okr. cesti Sv. Lovrenc v Sl. g.

Ponos vsakega moža se in ostajajočega lepe
brke.

„Forever“, preizkušeno sredstvo za rast lasi in brade. Čudoviti uspehi pri umni uporabi. — Tudi pri takih, ki so imeli prej le takozvani puh. Priznano kot splošno izvrstno. Od zdravnikov priporočeno. Izvleček pisma: Brat mi piše, da je našel v Vašem „Forever“ končno enkrat dobro sredstvo za rast brade in ima po okoli štedenški rabi prav lepe brke. Pošljite mi torej prosim tudi za poleg sledenjih 5 K.

Odklonite brezvrednostna posnemanja.

„Forever“ v kvaliteti I. & K 2/70, v močnejši kvaliteti II. & K 3/80, v kvaliteti III. & K 5— se dobi pri: „Generalvertrieb des Forever“, Dunaj, Westbahnstrasse 21 B. Pošljte po povzetju ali akso po znesku naprej.

NAZNANILO.

C. kr. priv.

vzajemni zavarovalni zavod proti požaru štev. 2000.

V zmislu § 92 pravil za člane javno

društveno zborovanje

zavoda se bo vršilo v ponedeljek dne 10. maja 1909 ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani zavoda v GRADCU, Gospodska ulica 18/20.

Vsak društven odposlanec dobi za to posebno pismo povabilo.

Dnevni red:

- Računsko poročilo z računskega zaključka za 80. upravno leto 1908.
- Poročilo računskega revizorja o pregledu letnega računa 1908.
- Proračun za upravno leto 1909.
- Volitev treh računskega revizorjev in enega nadomestnega revizorja.

Gradec, dne 5. aprila 1909.

293

Upravni svet.

Oves za seme

čisto beli pohorski znano najbolj obstoječ in največ zrna prinoša se dobi po 20—22 K 100 kg, tako tudi jari ječmen, siva ajda, rž, domače pohorsko detelno seme. Lucerna, vse vrste travne seme, runkli, korenje, z enim vsa polska in vrtne semena najvišje kaljivosti pri

Šimonu Hrepevnik, Konjice.

Trsje

cepljeno I. kakovosti še ima na prodaj „Trnčarska zadruga“ pri Sv. Bolifanku pri Središču in sicer 30.000 pošipa (Mozler) in 30.000 laškega rizlinga, 100 komadov po 14 Kron.

Kdor rabi, naj hitro piše po trsje.